

પુર્ણા International School
Shree Swaminarayan Gurukul, Zundal

Class - V

GUJARATI

SAMPLE BOOK

Year- 2020-21

ગુજરાતી

ધોરણ ૩

(પ્રથમ સત્ર - દ્વિતીય સત્ર)

Scanned with
CamScanner

13 બતકનું બચ્ચું

શબ્દાર્થ

1)	વહાણ	=	નાવ
2)	કાંઠો	=	કિનારો
3)	ખાબોચિયું	=	પાણીથી ભરેલો ખાડો
4)	અમથું	=	નકામું
5)	વાવ	=	પગથિયાવાળો કૂવો

સાહિત્ય

નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

- 1) બતકની માં શું ઇચ્છતી હતી ?
- જ) બતકની મા તેનું બચ્ચું પાણીમાં તરતા શીખે એવું ઇચ્છતી હતી.
- 2) બચ્ચાને કોને ધક્કો માર્યો?
- જ) બચ્ચાને તેના બાપાએ ધક્કો માર્યો.
- 3) બતકની મા બચ્ચાને પ્રથમ ક્યાં લઇ ગઇ?
- જ) બતકની મા બચ્ચાને પ્રથમ નદીએ લઇ ગઇ.
- 4) બતકનાં બચ્ચાએ શાની જીદ કરી?
- જ) બતકના બચ્ચાએ પાણીમાં ન તરવાની જીદ કરી.
- 5) નદી કેવી હતી?
- જ) નદી મોટી હતી.
- 6) બચ્ચાને તરતુ જોઇને બાપાએ શું કર્યું?
- જ) બચ્ચાને તરતું જોઇને બાપાએ શાબાશી આપી.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સવિસ્તાર લખો.

- 1) બતકની મા શાથી મૂંઝાઇ ગઇ?
- જ) બતકનું બચ્ચું તરવાની ના પાડતું હતું. બચ્ચાએ નદીમાં, તળાવમાં, ખાબોચિયામાં અને . વાવમાં તરવાની ના પાડી તેથી તેની મા બોલી કે બતકનું બચ્ચું તરે નહિ તે કેમ ચાલે? મરઘીના બચ્ચા ચાલે અને ચકલીનાં બચ્ચા ઊડે. બતકના બચ્ચા તો તરે જ. આમ બતકની માં મૂંઝાઇ ગઇ.

- 2) બતકની માં બચ્યાને ક્યાં તરવા લઇ ગઇ?
- જ) બતકની માં બચ્યાને પ્રથમ નદીએ તરવા લઇ ગઇ. ત્યારબાદ તળાવમાં અને ત્યારબાદ ખાબોચિયામાં અને છેલ્લે વાવમાં તરવાં લઇ ગઇ.
- 3) છેવટે બચ્યાએ ક્યાં ક્યાં તરવાની મજા માણી?
- જ) બચ્યાએ પ્રથમ વાવમાં તરવાની મજા લીધી. પછી તે મા સાથે ખાબોચિયા પાસે ગયું અને તેમાં તર્યું. પછી તે તળાવ પાસે ગયું અને છેલ્લે તે નદીકિનારે ગયું અને ત્યાં તેને તરવાની મજા લીધી.

વ્યાકરણ

નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

1) મા	=	માતા	2) પાણી	=	જળ
3) ફૂલ	=	પુષ્પ	4) મજા	=	આનંદ

નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો.

1) તરવું	X	ડૂબવું	2) થોડું	X	વધારે
3) ઊંડું	X	છીછરું	4) અંધારું	X	અજવાળું

નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો.

1) પાણીથી ભરેલો ખાડો	=	ખાબોચિયું
2) ધૂળ, માટીમાં પાણી મળીને બનતો ગારો	=	કાદવ, કીચડ
3) પગથિયાવાળો ફૂવો	=	વાવ

14 ઉખાણાં

શબ્દાર્થ

1)	ફોટો	=	તસવીર
2)	પ્રકાશ	=	અજવાળું
3)	ભેદ	=	રહસ્ય
4)	પવન	=	વાયરો
5)	ગગન	=	આકાશ
6)	બાળ	=	બાળક
7)	શરીર	=	તન

સાહિત્ય

નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

- 1) કોણ વગર દોરડે વાતો કરે છે અને ફોટા પાડે છે ?
જ) મોબાઇલ વગર દોરડે વાતો કરે છે અને ફોટા પાડે છે.
- 2) પોતાની જાતને બાળીને સૌને અજવાળું કોણ આપે છે?
જ) પોતાની જાતને બાળીને સૌને અજવાળું મીણબત્તી આપે છે.
- 3) પતંગને કેટલા ખૂણા હોય છે?
જ) પતંગને ચાર ખૂણા હોય છે.
- 4) પાંચમાં ઉખાણાંમાં ઊંટની સરખામણી ક્યા ઝાડ સાથે કરવામાં આવી છે?
જ) પાંચમાં ઉખાણાંમાં ઊંટની સરખામણી તાડના ઝાડ સાથે કરવામાં આવી છે.
- 5) કાચબાની પીઠ કેવી હોય છે?
જ) કાચબાની પીઠ ગોળ અને કઠણ પથ્થર જેવી હોય છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સવિસ્તાર લખો.

- 1) ઉખાણાના આધારે ઢોલક વિશે જણાવો.
જ) ઢોલકની બંને બાજુઓ ચામડાનાં પડથી ઢંકાયેલી હોય છે અને વચમાં તે પોલું હોય છે. ઢોલકના ચામડાના પડ પર દાંડી મારતા તે ધમ - ધમ એવો અવાજ કરે છે.

2) મીણબતીની વિશેષતા કઈ કઈ છે?

જ) મીણબતી બધાને અજવાળું આપે છે. તે ધીમે ધીમે બળે છે. તે પોતાનો પ્રકાશ આપીને બીજાને રાજી કરે છે. આ બધું તે પોતાની જાતને બાળીને કરે છે. 3) છેવટે બચ્યાએ ક્યાં ક્યાં તરવાની મજા માણી?

વ્યાકરણ

નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

1) ફોટો	=	તસવીર	2) રાજી	=	ખુશ
3) ઘર	=	મકાન	4) પાન	=	પર્ણ

નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો.

1) નાના	X	મોટા	2) ધીમે	X	ઝડપી
3) કઠણ	X	નરમ	4) આખું	X	અડધું

નીચેના શબ્દનો ઉપયોગ કરી વાક્ય બનાવો.

1) ડુંગર	=	અમારા ગામની નજીક એક ડુંગર આવેલો છે.
2) લીમડો	=	લીમડો સ્વાદમાં કડવો હોય છે
3) જટા	=	બાવાઓના માથે જટા હોય છે.